

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

ПРОДУКТИВНІСТЬ НАСАДЖЕНЬ НПП «УЖАНСЬКИЙ»

В.В. Бокоч, кандидат сільськогосподарських наук,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
В.І. Биркович, директор НПП «Ужанський»,
сmt. Великий Березний

Лісові екосистеми виконують важливі функції, що забезпечують стабільний стан навколишнього природного середовища, зокрема: накопичення і кругообіг речовин, продукування та запасання енергії, регулюють та захищають основні фізичні характеристики середовища в умовах зовнішніх впливів і, зокрема, кліматичних змін. Ужанський НПП створено у 1999 р. з метою збереження, відтворення та ефективного використання типових та унікальних природних комплексів Східних Карпат, що мають важливе природоохоронне, естетичне, наукове, освітнє, рекреаційне та оздоровче значення.

Дослідження продуктивності насаджень національного природного парку становить важливий інтерес, враховуючи їх особливу екологічну та наукову цінність [1]. Оцінка продуктивності насаджень НПП «Ужанський» проводилася на основі статистичних даних розподілу площ вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок та запасів стовбурної деревини станом на 2008 рік за головними лісотвірними породами, групами віку (табл. 1-3) [2].

1. Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок та запасів за групами лісотвірних порід

Показник	Групи порід			Усього
	хвойні	твердолистяні	м'яколистяні	
Площа, тис. га	1,65	11,54	0,81	14,0
Запас, млн. м ³	0,439	3,663	0,065	4,167
Відсоток за запасом, %	11	88	1	100

З наведених у табл. 1 даних видно, що у 2008 році найбільшу площу вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок займали твердолистяні деревні породи (бук) – 11,54 тис. га, запас яких складає 88 % від загального запасу. Частка інших порід незначна, зокрема площа хвойних складає 1,65 тис. га, а м'яколистяних – 0,81 тис. га.

Станом на 1.01.2008 року спостерігався найбільший відсоток запасу бука лісового – в твердолистяній господарській секції (96,5 %

від загального запасу твердолистяних порід), ялини європейської – в хвойній господарській секції (54,1 % від загального запасу хвойних порід), берези – в м'яколистяній господарській секції (65 % від загального запасу м'яколистяних порід) (табл. 2).

2. Відсотки запасів головних лісотвірних порід в межах групи порід

Хвойні				Твердолистяні				М'яколистяні	
сосна	ялина	ялиця	модр.	бук	ясен	граб	дуб	береза	вільха
0,2	54,1	43,3	2,4	96,5	0,6	1,6	1,3	65,0	35,0

Загалом в розподілі запасів деревостанів за групами віку станом на 01.01.2008 року переважають середньовікові, а найменше запасу припадає на пристигаючі, стиглі та перестійні насадження (табл. 3).

3. Розподіл запасів деревостанів за групами віку, %

Групи порід	Групи віку				Усього
	молодняки	середньо-вікові	пристигаючі	стиглі та перестійні	
Хвойні	39	45	8	8	100
Твердолистяні	10	70	6	14	100
М'яколистяні	26	58	12	4	100

Дані щодо середнього запасу насаджень в Ужанському НПП наведено в табл. 4. Найбільший середній запас мають твердолистяні насадження, а найменший спостерігається у м'яколистяних.

4. Середній запас насаджень НПП «Ужанський», м³. га⁻¹

Середній запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок			
усього	у т.ч. за групами лісотвірних порід		
	хвойні	твердолистяні	м'яколистяні
298	266	318	81

Продуктивність і вікова структура є важливою складовою, що дають змогу оцінити загальний стан насаджень та обґрунтувати систему господарювання в різних категоріях лісів.

Список використаних джерел

1. Лакида П. І., Бокоч В. В., Васишин Р. Д., Терентьев А. Ю. Біопродуктивність лісових фітоценозів Карпатського національного природного парку. Корсунь-Шевченківський : ФОП Гаврищенко В. М., 2015. 154 с.

2. Проект організації території і охорони природних комплексів Ужанського національного природного парку Міністерства охорони навколишнього природного середовища України / Українське державне проектне лісовп. виробн. об'єднання. 2008. 221 с.